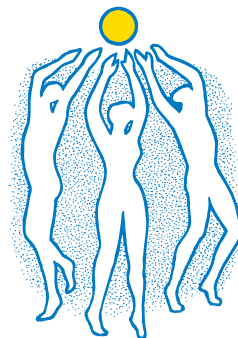

Idrottsarvet

Nr 69 - Årgång 36 - 2021

ÖREBRO LÄNS IDROTTSHISTORISKA SÄLLSKAP

Styrelsen inom ÖLIS

Ordförande

Jan Andersson
janolf.andersson@telia.com

Vice ordförande

Thomas Eklund
thomas eklund@rfsisu.se

Sekreterare

Kerstin Pedro
kerstin.m.pedro@gmail.com

Kassör

Håkan Aldevik
hakan.aldevik@telia.com

Ledamöter

Sven-Arne Ahlberg
svenarneahlberg@outlook.com

Bo Ericson
bo.sten.ericson@telia.com

Sven Göran Gustafson
sven.goran.gustafson@telia.com

Sten Berglund (adjungerad)
Sberglund@tele2.se

Anki Olsson (adjungerad)
anki.rahmberg@hotmail.com

Laila Sunesson (adjungerad)
laila.sunesson@live.se

Hedersordförande

Rolf Hallgren, Bo Astvald

Hedersledamöter

Marianne Dahlberg, Kurt Löfvenhaft, Rolf Sund,
Kjell Sunesson, Laila Sunesson.

Hedersmedlemmar

Karin Åslund, Thomas Eklund, Dixie Ericson,
Bernt Eriksson, Göran Gunnarsson, Olof Gus-
tafsson, Gunnar Hagsten, Magnus Enhörning,
Göran Gillberg, Bernt Larsson, Olle Larsson,
Ulf Magnusson, Lars Segelberg, Anders Sten-
berg, Kjell Wahman, Stig Wallinder.

ÖLIS klubblokal, i Byggmästareföreningens Hus på Järntorgsgatan 3.

Samarbetspartners

Contour Air

Elprofilen

ICA Parken-City-Eko

Industrihandel i Örebro

Länsförsäkringar

Mäklarhuset

Puts och Tegel i Örebro AB

RF-SISU Örebro

Röhnisch Sportswear AB

Örebro Sportklubb

Omslagsbilden

Sven-Göran "Svennis" Eriksson, välkänd tränarlegend, intervjuas exklusivt i detta nummer av Håkan Bågenvik. Fotot är taget på Svennis Herrgård Björkefors, belägen mellan Sunne och Torsby. Hunden heter Eimi.

Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap

Järntorgsgatan 3, 703 61 Örebro.

Telefon: 019-25 47 07

Swish: 123 232 67 59

Hemsida: www.olis.nu

E-post: idrottshistoriska@telia.com

Bankgiro: 5495-3039.

Organisationsnummer: 875001-4972

Ledaren

Ett förlorat år - med gott slut ...

2020 blev ett förlorat år för många - även i föreningslivet. Vi i ÖLIS tvingades pausa verksamheten redan i början av mars. Och när vi trodde att höststarten var nära efter caféträffen med rubriken "Vi minns Ola Hellstrandh", så drog coronapandemins andra våg in över landet.

Nu är det nytt år och nya förutsättningar. Förhoppningsvis hinner merparten av svenskarna vaccineras under första halvåret - men frågan är om det blir någon verksamhet i vår förening innan sommaren? Stora delar av ÖLIS medlemmar tillhör ju riskgruppen.

Men allt var inte elände under 2020. Mörka december hade sina ljusa stunder rent sportsligt i länet.

Lördagen den 5 gick exempelvis klassiska Degerfors IF åter upp i fotbollsallsvenskan efter en i stort sett strålande säsong, men där nerverna satt utanpå tröjorna i slutskedet. 3-0 borta mot jumbon Ljungskile i epilogen räddade dock säsongen och den lilla bruksorten med drygt 7 000 invånare var tillbaka i fotbollens finrum.

Jag som bott varje sommar under barn- och ungdomsåren i Värmland, bara tre mil från Degerfors, har förstås följt lagets berg- och dalbana de senaste 60-åren. Och fick under ett halvår som lokalredaktör på orten på nära håll följa klubben och järnverket, som på den tiden gick hand i hand. Jag förstår den passion som finns, även om det förstås gick överstyr när hundratals gick ut i sena kvällen för att fira, kramas och skåla när laget återvände från segermatchen. Degerfors var ju just

då den kommun i länet som var hårdast drabbad av corona. Men det är ju också passionen och engagemanget hos gemene man som fört klubben dit den är idag.

Nu ser många med mig fram emot en spännande säsong. Och vi hoppas åter på folkvandring till klassiska Stora Valla, en av de svenska elitfotbollsarenor som ännu inte begravts i betong. Derbyn mot ÖSK blir förstås höjdpunkten. Rivalitet, alltså konkurrens, är alltid bra - men jag hoppas att fansen lämnar hatet hemma. Det hör inte hemma inom en modern idrottsrörelse.

En av dem som gläds åt "brukspöjkörös" avancemang är tränarikonen och värmlänningen Svennis. "Idrottsarvet" fick göra ett besök i hans vackra herrgård vid norra Frykens strand. Och vi pratade om Degerfors, hans framgångsrika tränarkarriär, pengar och - kvinnor. Missa inte det.

I december kom ännu ett glatt besked. ÖLIS utsågs till "Årets idrottsällskap 2020". Ett välförtjänt pris och 50 000 kronor till kassan. Hedrande för alla, ingen nämnd, ingen glömd, som genom åren lagt ner ett enormt jobb i vår fina förening.

Fira får vi väl göra när coronapandemin är över - eller hur ordförande Jan Andersson!

Håkan Bågenvik

ÖLIS tidning nr 69

Tryck: Trio Tryck AB

Tidningsredaktion: Håkan Bågenvik och Thomas Eklund, redaktörer, Bernt Larsson, bilder.

Layout: Karin Lidner

Från Stora Valla till Wembley ...

Svennis sagolika tränarkarriär

- för honom och Degerfors blev dikten sann

Lilla Degerfors är tillbaka på den allsvenska fotbollskartan. Det låter som en saga - men det är faktiskt sant. Och mitt i sagans Värmland satt tränarikonen Svennis, ja, Sven-Göran Eriksson, 73 i februari, på sin herrgård

Björkefors och firade med ett glas champagne.

- Det är så stort för oss värmlänningar. Vi är alltid stolta över Degerfors, säger han när Idrottsarvet får en exklusiv intervju med "Mr Eriksson" hemma i herrgården som ligger mellan Torsby och Sunne.

Degerfors är ett av lagen i Svennis hjärta. Det var ju där hans framgångsrika tränarkarriär började i mitten av 1970-talet.

- Tord (Grip), min gamle tränare, hade lämnat Örebro och skulle ta över som huvudtränare i Degerfors. Så på hösten ringde han och sa; Vill du bli min assisterande tränare? Absolut, svarade jag. Det skulle bli det mest betydelsefulla telefonsamtalet i mitt fotbollsliv.

Degerfors låg i division 3. Kunde du då tänka dig att orten på nytt skulle hamna i allsvenskan?

- Ja, lyssna man på folk, spelare och gamla stofiler så pratade de alltid om den tiden och drömmen om att komma tillbaka.

- Men att just då, när vi var i division 3, skulle bli allsvenska, njae, det pratade vi aldrig om. Drömmen var ju att gå upp i seriesystemet helt enkelt. Tvåan var ju som Superettan i dag.

1992 blev drömmen om allsvenskan sann under fem säsonger. Men trodde du att historien skulle upprepas?

- Ja, du, sportchefen Patrik Werner sa till mig innan serien började att de under hans tid aldrig haft ett så bra lag i Degerfors. Han trodde att det skulle gå bra.

- Och alla inblandade har gjort en otrolig insats. De måste också ha lokala scouter som jobbar in i helsike bra och hittar spelare på lägre nivå som blommar ut i Degerfors. Det är bara att buga.

Följer du laget?

- Ja, när jag är hemma brukar Tord och jag ibland åka till Stora Valla och titta. Men i fjol var ju inget normalt. När jag bor utomlands så följer jag dem i tabellen.

Vad tror du om deras chanser i allsvenskan?

- Historiskt sett måste ett lag som går upp förstärka. Jag antar att det är samma för Degerfors. Men kan Varberg och Mjällby så ...

Svennis tränarkarriär som började i Degerfors fortsatte i allsvenskan och IFK Göteborg. Segern i UEFA-cupen 1982 blev hans biljett ut i Europa. Första anhalten var Benfica, storlaget i Portugal. Resten är historia ...

Han är med en rad internationella titlar Sveriges mest meriterade tränare. Dessutom var han den förste utländske förbundskaptenen i England. Han har senare haft samma titel i ytterligare tre landslag.

- Att vara förbundskapten i England var enormt stort och ett jobb jag är väldigt stolt över. Vi tog oss till kvartsfinal i tre mästerskap, men föll tyvärr på straffar i kvarten både i EM 2004 och VM 2006.

- Med facit i hand ångrar jag att vi inte tog in en mental tränare som jag gjorde med framgång i Degerfors, IFK Göteborg och Lazio. En idrottspsykolog för att hjälpa spelarna att förbereda sig mentalt på straffläggning. Men jag trodde att spelare som Gerrard, Lampard och Beckham hade erfarenheten att hantera pressen.

Efter 5,5 år som förbundskapten i England fick Svennis sparken och blev arbetslös under en period. Precis som idag. Nu har det gått över 1,5 år sedan han lämnade ett vikariat som förbundskapten i Filippinernas landslag.

- Jag har aldrig mått så dåligt som när jag fick sparken 2006. Jag bodde här i Värmland till och från men var nervös, rastlös och fann aldrig ro någonstans.

- Idag är det stor skillnad. Nu trivs jag här i Björkefors. Det har ju varit ett bra ställe att bo på när coronapandemin drabbade världen. Jag promenerar i timmar efter vägarna vid sjön, simmar i poolen och har börjat med paddel. Så kommer det inte något mer internationellt jobb så är det okay.

Men i höstas fick Svensis ett nytt jobb. Han ska leda ett stjärnspäckat lag i en karibisk klubbturnering från april i år.

- Det stämmer att jag och några kända spelare skrev på ett kontrakt i höstas för att locka sponsorer till den här karibiska ligan med tio lag. Men ligan har två frågetecken. Dels vad händer med coronan och dels får de ihop några pengar?

Vem har varit din förebild som tränare?

- Tord Grip förstås. Han har betytt oerhört mycket och lärt mig det mesta som jag kan om fotboll. Tord har ju haft en egen lång och framgångsrik karriär. Vi hade en muntlig överenskommelse att vi skulle följas åt om någon fick ett utlandsjobb.

- Men det var möjligt först när jag kom till Lazio. Sedan följdes vi åt under en rad av år. Och

vi har god kontakt fortfarande. Vi ringer varandra ungefär en gång i veckan.

- Bob Houghton och Roy Hodgson har också påverkat min syn på fotboll. Bob förändrade ju svensk fotboll när han kom till Malmö FF i slutet av 1970-talet och införde spelsystemet 4-4-2. Det var inte vackert att titta på, men effektivt och överlägset, så Tord och jag åkte ner och lärde oss deras spelsystem.

- Men jag kommer ihåg att Nottingham Forrest tränare Brian Clough såg matchen mellan Malmö och Halmstad, men han begrep inte ett dugg. I en intervju sa han att "om de släppt en bomb mitt på plan hade alla spelare utom målvakterna dött ..." Vi kopierade inte allt, men framförallt zonspelet.

Vad är du mest stolt över i din karriär?

- Att vi vann UEFA-cupen med IFK Göteborg. Det borde vara omöjligt att slå ett proffslag som Hamburg. Året därpå vann de Champions League med samma lag, och vi kom med amatörer som på den tiden jobbade exempelvis som skollärare och rörmokare. Men det var möjligt tack vare att vi hade ett väldigt, väldigt bra lag.

- Jag är också stolt över att vi i Lazio vann ligan i Italien med ett lag som inte var Juventus, Milan eller Inter, för de vinner ju historiskt sett 95 procent av alla ligatitlar. Så vinner du med ett annat lag, så är det väldigt, väldigt stort.

Degerfors är ett av Svensis hjärtelag. Det var först 1978 som laget på bilden i hans arbetsrum tog steget upp i dåvarande div. II, dagens Superetta. Svensis rabblar upp alla spelare på lagbilden som "Kronblom", "Gubben" och Ottersten.

Men Svennis plockar även fram ett tredje stort minne.

- Som förbundskapten i England när vi vann VM-kvalmatchen borta i München mot ärkefienden Tyskland med 5-1. England kan slå Tyskland på bortaplan, det tror jag, men inte med 5-1. Det borde inte vara möjligt. Så den matchen glömmer engelsmännen aldrig.

Den bästa spelaren du tränat?

- En svår fråga, men det får bli den mest betydelsefulla spelaren för laget. Och det var brassen Roberto Falcao. Jag hade honom i Roma. Han var en mittfältare som styrde och ställde på plan. När han var med så vann vi varenda match. Var han skadad så vann vi aldrig.

- Tyvärr var han ofta skadad, så jag hade honom bara ett år i Roma. Alla spelare lyssnade på honom, så Roberto var viktigare för laget än vad jag var ...

En världstränare är välbetald, berätta?

- Jag är en mycket dålig affärsman. Jag begriper det inte och har aldrig haft intresse av ekonomi. Så om du frågar mig hur mycket pengar jag har, så är det ärliga svaret jag vet inte. Men jag har så jag klarar mig, om jag inte köper en Ferrari varje vecka ...

- Men det är klart att det sett ännu bättre ut om inte min ekonomiske rådgivare lurat mig på 90-100 miljoner kronor. Han fick fängelse och gick i konkurs. Jag blev blåst och fick aldrig tillbaka några pengar.

Var det då herrgården här i Värmland var till salu?

- Ja, jag behövde cash. Men jag fick aldrig någon seriös köpare och nu behåller jag gården. Här trivs jag.

Du var aktuell som svensk förbundskapten 2009?

- Ja, jag fick frågan det året Erik Hamrén tog över. Men jag tackade nej för att kunna stanna i Notts County där jag skrivit på för ett helt nytt projekt. Det skulle visa sig vara ett stort misstag.

- Men Lagrell hade erbjudit mig jobbet många år tidigare. Jag var i Lazio då och kunde inte lämna Italien.

Välkommen till Björkefors, säger Svennis. Det är ett gammalt konvalescenthem som han köpte 2002 och på nytt förvandlade till en vacker herrgård.

Jag la kanske ner 50 miljoner på totalrenoveringen, avslöjar Svennis.

Dina memoarer handlar även om ditt liv som kvinnokarl?

- Jag tror jag är lik alla andra män. Enda problemet var att jag hamnade som förbundskapten i England, där tabloiderna vänder ut och in på ditt privatliv. Dessutom blev min telefon avlyssnad av News of the World. Under tre år läste de alla mina meddelanden. Och jag begrep ingenting. Det gick så långt att jag misstänkte min egen bror för att läcka till de engelska tabloiderna, innan allt avslöjades och News of the World fick stänga. När jag gick ut och käkade i London eller när jag var här hemma på semester var paparazzi alltid före mig.

- Jag är inte känd för några kvinnoaffärer varken före eller efter England. Det var jobbigt de första gångerna jag hamnade på löpsedlarna på grund av en dam. Så vid den första samlingen inför VM 2002 ville jag ursäktas till spelarna för alla skrivelser. Men de bara garvade.

"Boss, welcome to England!", sa Robbie Fowler.

I kulisserna ...

Idag finns Svennis i kulisserna i Torsbys fotboll i trean, där ungdomsvännen och tidigare BK Forwardtränaren Anders Pewe är ordförande.

- Tanken är att ta ett steg uppåt i seriesystemet. Jag jobbar lite med sponsorer, men både Pewe och jag ska kanske vara lite närmare laget i år, men träningen lägger jag mig inte i.

Dessutom håller jag i dessa coronatider lite föreläsningar digitalt för universitetet i Karlstad och London.

Till sist frågade jag för några år sedan förebliden, mentorn och vännen Tord Grip vad som är Svennis styrka som tränare.

- Han kan ta hand om personligheter, stora egon, och få ihop en trupp med olika nationaliteter. Dessutom är han envis och målmedveten. Han har haft lite tur att komma till lag där det passade att förändra någonting i sättet att spela. Han fick spelarna med sig. Det är han bra på, svarade Tord.

Håkan Bågenvik

Fotnot: Björkefors herrgård vid sjön Fryken kallades Fors i Nobelpristagaren Selma Lagerlöfs debutroman "Gösta Berlings saga" och är den elake brukspatron Sintrams hem. I ett av herrgårdens tolv rum skrev Selma sista kapitlet i boken.

Faktaruta

Svennis tränaruppdrag
1977-1978 Degerfors IF
1979-1982 IFK Göteborg
1982-1984 Benfica
1984-1987 Roma
1987-1989 Fiorentina
1989-1992 Benfica
1992-1997 Sampdoria
1997-2001 Lazio
2001-2006 England
2007-2008 Manchester City
2008-2009 Mexiko
2009-2010 Notts County
2010 Elfenbenskusten
2010-2011 Leicester City
2012 BEC Tero Sasana
2013 Al Nasr (teknisk rådgivare)
2013-2014 Guangzhou R&F
2014-2016 Shanghai SIPG FC
2016-2017 Shenzhen FC
2019 Filippinerna

Utsikten över norra Fryken är storslagen. Här i arbetsrummet finns det gott om minnesbilder från Svennis sagolika karriär.

KIF Örebro och Örebro Volley

– damidrott på elitnivå

Vi har intervjuat ordföranden i KIF Örebro, Fredrik Stengarn och tidigare elitspelaren Annika Wallentin från Örebro Volley, för en lägesrapport från de två elitlagen.

KIF Örebro Framgångar

Tillbaka i tiden så måste lyftas Cupvinsten 2010. Vi nådde en andraplats i Damallsvenskan 2014 och spelade året därpå i Champion League.

Efter att åkt ur Damallsvenskan 2017 klarade vi att direkt gå upp 2018 och därefter har vi kunnat etablera oss i mitten av tabellen. Utöver detta har vi klarat av en ekonomisk resa där vi från ett stort underskott haft plusresultat 2018, 2019 och 2020.

Utmaningar

Ekonomi efter Champions League-året, 2016, var tufft då Damallsvenskan tappade sitt TV-avtal. Det medförde att många klubbar fick det tufft. För KIFs del innebar det att vi hamnade i Elitettan, 2018, med ett negativt kapital på 1,6 miljoner. Året blev klubbens tuffaste någonsin där det var en utmaning att få klubben att överleva.

Framtid

Vårt mål är att laget skall etablera sig på den övre halvan av serien. Klubbens filosofi för att nå detta är att bygga trupper med unga hungriga lovande spelare, gärna lokala om det går. Vi vill ha en låg snittålder i laget och ser hellre att spelare tas ut i ungdomslandslaget än A-landslaget.

En del i detta innebär att vi årligen satsar 500 tusen kronor på egen talangverksamhet, i våra Flickor-17 och Flickor-19 lag.

Foto: Rasmus Ohlsson

Örebro Volley Framgångar

Klubben grundades 1966 under namnet KFUM Örebro Volley och har spelat 33 år i följd i Elitserien Damer. Historiskt sett har klubben haft en lysande historia och har bärgat 10 SM guld och 25 SM medaljer.

Grand Prix-turneringen, där de 4 bästa lagen gör upp om en summa pengar samt en europacup-plats, har under de 23 år GP gått av stapeln Örebro varit med alla år och vunnit 7 guld.

Utmaningar

Volleyboll är en relativt liten sport i Sverige och trots att Örebro alltid har satsat och haft ett gediget program med hård träning i absoluta toppklass så har vi inte kunnat satsa så att tjejerna som spelar kunnat ges möjligheten att gå ner i tid och jobba mindre. Trots detta har klubben alltid lyckats locka bra spelare från utlandet men framförallt kunnat locka svenska spelare till klubben. En stor

utmaning som genomsyrar i princip all idrott delar vi med andra damidrotter då det finns manliga stereotyper och normer som både media, kommun och politik bidrar till att bibehålla.

Framtid

Hemma arenan har under alla år varit idrottshuset Örebro, vilket är en trygg bas för elitverksamheten. 2004 delades KFUM Örebro Volley i en elitklubb (Örebro Volley) och en breddklubb (KFUM Örebro Volley) för att stärka respektive verksamhet. Klubbarna har idag ett tätt samarbete och KFUM Örebro Volley har 300 medlemmar plus en kraftigt ökande ungdomsverksamhet. Elitklubben har lyckats knyta till sig en tränare på internationell nivå och det finns dessutom många meriterade tränare som verkar i KFUM så om ungdomsverksamheten kan fortsätta blomstra ser framtiden ljus ut.

Thomas Eklund

Foto: Daniel Lubner

Annika Wallentin

Örebro län

ÖLIS - Årets Idrottssällskap 2020

Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap har av Sveriges Centralförening för Idrottens främjande utsetts till Årets Idrottshistoriska Sällskap, 2020. Prissumman är på 50 000 kronor.

Motiv

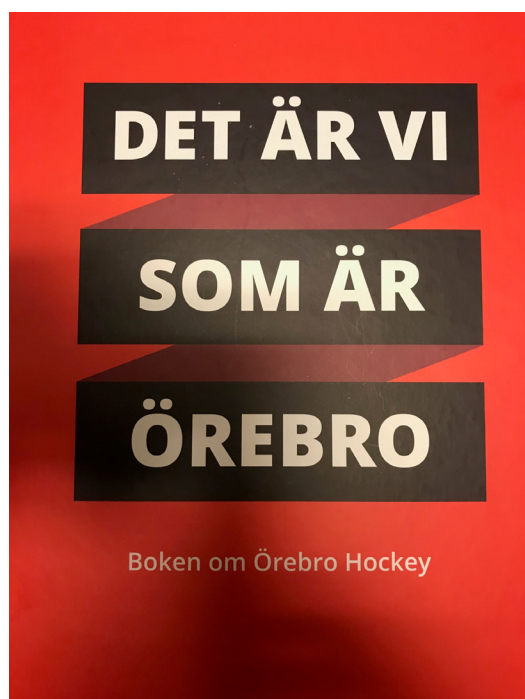
Sällskapet har gjort utomordentliga insatser för att sprida intresset för och kunskapen om idrotts-historia i länet. Genom Wall-of-Fame utställning och "caféträffar" med idrottsprofiler på olika orter i länet har engagemanget för såväl den lokala som regionala idrottshistorien stimulerats.

En läsvärd idrottshistorisk skrift, "Idrottsarvet", nu inne på sin 35:e årgång och ett omfattande idrottshistoriskt bibliotek i moderna lokaler ger goda förutsättningar för allmänheten att fördjupa sig i idrottshistorien.

Projektet "Kvinnors idrott", som bl.a. resulterade i boken "Pionjärerna", är en kulturell gärning av bestående värde och en folkbildningsinsats när den är som bäst.

"Det är vi som är Örebro"

Boken om Örebro Hockey är ett måste för vår stads många älskare av ishockey. Initierat beskrivs framgångssagan om hur kompisgänget HC Örebro på trettio år blev ett elitlaget Örebro Hockey med ett AB samt en mångmiljonomsättning.

Boken innehåller ett tjugofemtal intressanta och klagörande intervjuer med namn som Patrik Andersson, Niklas Eriksson, Mikael Fahlander, Pontus Gustafsson, Mikael Johansson och Henrik Löwdahl.

Författare är Göran Tivenius och de flesta av de fångslände fotona har Pavel Koubek tagit. Initiativet kommer från Patrik Hellméns minnesfond.

Boken finns att köpa hos ICA Maxi Boglundsängen, Lindhska bokhandeln samt NEH:s butik vid Behrn Arena.

ÖLIS inför 2021

Ett verkligt glädjebesked nådde ÖLIS i slutet av detta märkliga år. Sveriges Centralförening För Idrottens Främjande, SCIF, har utsett Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap till "Årets Idrottssällskap år 2020". En utnämning vi alla ska ta emot med stolthet och som ett bevis på att vi, under normala tider, har en omfattande och bra verksamhet.

Coronapandemin har medfört att ÖLIS enbart kunnat genomföra ett begränsat antal aktiviteter under 2020. Vi hade planerat det mest omfattande vårprogrammet i ÖLIS 35-åriga historia.

Ledande har varit att följa samhällets beslut och rekommendationer avseende Coronaviruset där vi givetvis särskilt beaktat att de flesta av våra medlemmar tillhör en högriskgrupp.

Inför våren har vi inte sett det möjligt eller relevant att presentera ett program då alltför många osäkerhetsfaktorer finns i dagsläget. Ingen form av möten sker tills vidare i vår klubblokal. Bered-

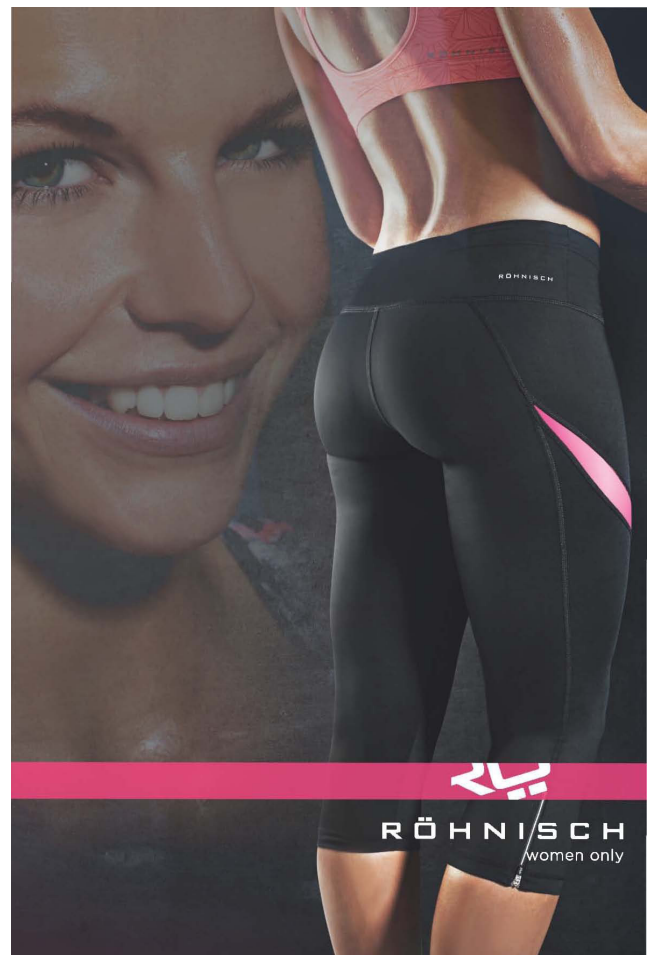
skap finns dock att snabbt starta upp aktiviteter, om beslut och rekommendationer avseende Corona så medger. Fortlöpande ges information, dels genom vårt "Nyhetsbrev" vilket sänds ut via epost, och kontinuerligt på vår hemsida, www.olis.nu.

Från 1 januari kommer ledamoten Sven Göran Gustafson att få ett administrativt kansliansvar. Ambitionen är att stärka vår kommunikation med er medlemmar internt men också att ökat nå ut externt. Det främsta medlet är genom digitalisering. Till stöd för detta har vi tecknat en överenskommelse med laget.se. Det inkluderar nyhetsbrev, ny hemsida samt ett administrativt program.

Jan Andersson, ordförande

Järntorgsgatan 9
703 61 Örebro

Caféträff

Vi mindes Ola Hellstrandh

Ett drygt 30-tal medlemmar samlades, 28 oktober 2020, för att, Corona anpassat, minnas personligheten Ola Hellstrandh i Frälsningsarméns lokaler.

Lasse Hellstrandh redogjorde över sin farbror Ola Hellstrandh bravader och person genom ett fint bildspel med foton och videoinslag, kryddat med trevliga, personliga, inslag om och med Ola.

Ola växte upp i bruksorten Västanfors och var som ung en duktig bandyspelare och sprinter.

Starka avtryck gjorde Ola som journalist på Örebro Dagblad under åren 1940-1956. Det följdes av en tid som frilansskribent för DN, GP och Idrottsbladet.

Några mindes att Ola ledde de populära ”Trivselkvällarna” i Stadsparken under 1950-talet, vilka samlade över 10 000 åskådare.

Ola kom snabbt i kontakt med KFUM Friidrott och Strömsnäs. Det ledde till ett mångårigt ledarskap med en omfattande verksamhet, inkluderande nationella och internationella galor och tävlingar. De internationella galorna runt 1950 med friidrottare i världsklass från England, Jamaica, Panama och USA med flera, kompletterade den svenska eliten, låg Ola särskilt varmt om hjärtat.

Olas välkända DKW visades upp, ett mångårigt inslag i Örebros trafik. Här berättade Lasse något som många av deltagarna inte visste. Ola fick, av

sin mekaniker, ett erbjudande om att köpa en likadana, något yngre DKW av samma modell. Erbjudandet var så bra att Ola inköpte den också. De flesta trodde att det bara fanns en (!). Till saken hör att han använde den ena bilen vardagar och den andra enbart i helgerna.

Och givetvis sjöngs Olas låt ”Temperaturen”. Ja, mycket levande beskrev Lasse Entertainern, Hästägaren, Idrottsledaren, Krönikören, Lekfarbrorn, Morfar, Reportern, Speakern, Uteätaren och den ytterst Välklädde Ola Hellstrandh.

Text Sven-Arne Ahlberg

Foto Thomas Eklund

Mäklarhuset

Caroline Käck – yngste pionjären och framgångsrik bågskytte

Caroline Käck, 21 år, var den yngste av de 41 kvinnor som gav sin berättelse i boken Pionjärerna. Bågskytten Caroline är en av de allra bästa i landet, med stora internationella framgångar.

Tidigt fanns Carolines idrottsintresse med deltagande i friidrott, ridning, simning och flera idrotter. Vid 14-års ålder kom Caroline i kontakt med bågskytte och började träna inom Järnvägens Bågskytteförenings verksamhet.

Bågskytte är en idrott för alla där tekniken och den mentala styrkan är avgörande. Fysiskt räcker det med en allmän styrka, vilket tilltalade Caroline.

Järnvägen är en av landets allra främsta bågskytteföreningar med en mycket omfattande bredd- och elitverksamhet. Verksamheten sker i en av landets modernaste anläggningar med ypperliga skyttebanor såväl inom- som utomhus.

- Jag hade förmånen att få en mycket bra tränare, Eva Godlund, med förmågan att kunna göra alla sedda och känna sig som en del i gemenskapen. Träningen stärkte mitt självförtroende och gjorde mig redo att tävla. Tävla gör jag främst för att de är kul och ger möjlighet att träffa andra intressanta bågskyttar i Sverige och övriga världen. En inställning som hjälpt mig att prestera på topp, berättar Caroline.

Carolines framgångar har skett i grenen fält där deltagarna går en bana i skogsterräng med 24 olika mål. Tre pilar skjuts mot varje mål.

Starten i fält tävlande, på högre nivå, skedde i Nora våren 2017. Caroline vann sin klass och därefter de flesta uttagningstävlingarna till EM.

Vid EM i Slovenien tog Caroline överraskande ett individuellt silver efter fantastiska prestationer på vägen fram till finalen.

Framgångarna gav Caroline fler landslagsuppdrag. Vid VM i Italien år 2018 blev Caroline världsmästare i lag.

- Jag fick vara med om att som lag uppleva känslan och glädjuset över att vinna ett guld tillsammans. Det är något av det mäktigaste jag varit med om, förmedlar Caroline.

Framgångarna följdes upp med individuellt brons och ett lagsilver vid EM i Slovenien 2019.

-Jag har svårt att tänka mig att jag skulle kunna prestera på den nivån jag gör idag utan all stötning jag får från klubben, tränare, vänner och främst min familj. Mina föräldrar och speciellt min pappa har lagt ner otaliga timmar på att skjuta och vara med mig på träningar och tävlingar, avslutar ödmjukt Caroline.

Thomas Eklund

Han har varit cuparrangör i nästan 50 år

FOTBOLL ÄR TOTTO'S LIV

Han kallas Totto kort och gott. Och har i nästan 50 år varit ledare, arrangör eller kassör i någon av Örebros ungdomscuper i fotboll.

Men ifjol var allt inställt.

- Det kändes tomt, säger

Totto eller Thomas Andersson, 68, för att vara korrekt.

- Dels för att drygt 10 000 pojkar och flickor inte fick spela cupfotboll på Rosta gårde och andra gräsplaner i Örebro. Dels för att vi som arrangerande klubbar gick miste om viktiga intäkter.

- Dessutom brukar cuperna fylla hotellen i stan under några dagar, glädja köpmännen och Gustavsvik. Men det glöms ofta bort av ansvariga i stans turistnäring.

Totto vet. Han startade som nybliven ungdomskonsulent Forwardcupen 1974 och var en given samarbetspartner när Bertil Lundin, vaktmästare på Rosta gårde, och Janne Alm i Karlslund fick idén att skapa Örebrocupen fem år senare. För att mäta med ett stort arrangemang kontaktades även ÖSK och Adolfsberg. Fyra klubbar med stor ungdomsverksamhet på den tiden. Och på den vägen är det.

- Bägge cuperna har ett gott renommé runt om i landet, även om konkurrensen är och har varit knivskarp genom åren. Fina gräsplaner med Rosta gårde i spetsen och närhet till förläggning, centrum och Gustavsviks populära bad har betytt mycket.

- I cupernas barndom lockade exempelvis gräsplanerna många Stockholmslag, som innan plastgräsets intåg fick nöja sig med grusplaner.

Totto var under många år "cupgeneral" eller tävlingsledare både i Forward- och Örebrocupen. Men från mitten av 1990-talet tonades jobbet i Forwards cup ned när han blev heltidsanställd i Örebrocupen.

- Men när jag slutade som anställd i Örebrocupen och Marino Rahmberg tog över blev jag mer

engagerad i Forwardcupen igen och jobbar idag tillsammans med Patrik Lagerträd samt sköter ekonomin för hela Forward.

- Jag ser det som ett stort privilegium att ha fått jobba med fotboll i stort sett under hela mitt yrkesliv, fortsätter Totto som innan han blev ungdomskonsulent i Forward jobbade några år som brevbärare.

Vad är största skillnaden för en cuparrangör idag jämfört med 1974?

- Mobilen och datorn. Innan de kom hade vi vanliga telefoner ute på Rosta gårde, men svårt att få tag på lag och funktionärer. Och bland annat domarlistor, lottningar och tabeller fick göras och räknas för hand. Ett tidskrävande jobb.

Hur ser framtiden ut?

- Vi är oroliga för sommarens cuper. Allt hänger på om coronan försvinner. Annars är det skolorna, där lagen bor, som är ett bekymmer. Skolorna tjänar stora pengar på alla cuper, men har blivit mer restriktiva och fått hårdare krav från brandmyndigheten. Och det senare är väl bra.

Många blivande storspelare har passerat revy genom åren, men största intrycket har Örebros fotbollsikon Orvar Bergmark gjort, då som planansvarig i Örebro.

- Sommaren 1987 var extremt blöt. Det drabbade bägge cuperna i juni och augusti. Men inför söndagens finalpass i Forwardcupen låg hela Rosta gårde under vatten. Det var som en enda stor sjö där det faktiskt simmade änder på planen och paniken låg nära.

Då, tidigt på söndagsmorgonen, ringde Totto till Orvar.

- Klart vi fixar det, sa Orvar och en halvtimme senare kom han själv ner och ordnade så att vi fick komma in i Idrottshuset och andra hallar i Örebro och programenligt spela finalerna. Orvars inställning och hjälpsamhet var fantastisk. Den här episoden glömmar jag aldrig och det visar vilken fantastisk person Orvar var, säger Totto.

Håkan Bågenvik

Paraply och gummistövlar var en obligatorisk utrustning på Rosta gårde cupsommaren 1987. Här är det cup-generalen själv, Thomas "Totto" Andersson, som fått problem med paraplyet i blåsten. Grabben i gytjan heter Andreas Davidsson och vaktade elvaåringarnas mål i Sturehov.

Bild: Bernt Larsson/NA

Bakom rubrikerna

Landhockey - inget för Sverige

För nästan 50 år sedan försökte bandyns förbundskapten Walter Jagbrant introducera landhockey i Sverige. Det gick så där ...

- Det finns stort intresse bland svenska elitspelare i bandy att satsa på landhockey under sommarhalvåret. Däremot är klubbarna mer tveksamma, förklarade Walter Jagbrant på den tiden.

- Det måste ju också finnas ledare och pengar för att kunna genomföra ett seriespel, fortsatte han.

Den moderna landhockeyn började spelas i England och dess kolonier under 1800-talet. Men i Sverige har sporten aldrig lockat några större skaror, även om försök gjordes efter OS 1972. Och en av eldsjälarna var bandyns förbundskapten Walter Jagbrant.

1973 bildade landhockeyn ett eget förbund. Men nationellt för sporten fortfarande en tynande tillvaro och utövas bara i Skåne, Göteborg och Stockholm.

Hösten 1973 försökte förbundet lära ut landhockey och arrangerade en rad pressträffar. Walter Jagbrant ställde upp som domare/instruktör i en match mellan pressfolk från Örebro och Mälardalen. Vi från Örebro vann med 4-2. Men trots rubriker i pressen tände aldrig intresset för sporten. När innebandyvågen drog in över landet under 1980-talet var det kört.

Kanske känns några av länets sportskrivare från 1970-talet igen ...?

Håkan Bågenvik

Örebro läns sportskrivare efter segern över Mälardalen 1973. Bakre raden fr. v. Hans Jonson, NA, Kjell Sjökvist, NA, Christer Nyström, NA, Berth Lindlöf, NA, Jan Pargell, ÖK. Främre raden fr.v. Pelle Jacobson, Expressen, Lars Salomons-son, ÖK, Agne Jälevik, SvT, Håkan Bågenvik, NA, Jens Bennysson, NA och Bernt Larsson, NA.

DEN GODA MATEN

till vardag och fest
hittar du hos oss!

ALLA DAGAR 7-22!

ICA
Supermarket

City
Krämare

ICA
Supermarket

Parken
Brunnsparken

ICA
nära

Eko
Mellringe

PUTS & TEGEL

SEDAN 1970

BLI MEDLEM I ÖSK FOTBOLL

Som medlem i ÖSK är du hjärtat i verksamheten och en avgörande del i vårt fortsatta arbete mot visionen - att bli ett topplag som spelar inför fullsatta läktare och tar oss ut i Europa.

- Vuxen: 360 kr
- Familj: 540 kr
- Knatte: 60 kr
- Guld: 1200 kr
- Guld (familj): 1500 kr
- Ungdom, student & pensionär: 240 kr

Läs mer på oskfotboll.se

Årsmötet genomfördes i Wadköping

Tisdagen den 22 september skedde vårt årsmöte vid Wadköpings Spelgård/uteteater. Mötets genomförande var präglat av rådande Coronapandemi, gällande rekommendationer följdes.

Mötesordförande var Ulf Marcusson och sekreterare Kerstin Pedro. Till ordförande för ÖLIS omvaldes Jan Andersson och till ledamöter omvaldes Håkan Aldevik och Kerstin Pedro samt nyvaldes Thomas Eklund.

Sju nya Hedersmedlemmar utsågs av årsmötet; från vänster Sten Berglund, Kjell Wahman, Bernt Larsson, Ulf Magnusson och Dixie Ericson. På bilden saknas Göran Gunnarsson och Anders Stenberg. Foto: Sven-Arne Ahlberg.

ELPROFILEN

**Länsförsäkringar
Bergslagen**

Bernts bild

Legendariske NA-fotografen Bernt Larsson bjuder denna gång på en bild av några kvinnliga friidrottare.

Glädje och sorg

Glädje och sorg - i stans fotbollsborg. Skoltävling på gamla klassiska Eyravallen, idag Behrn Arena, innan löparbanorna försvann. Friidrotten var ju stor i Örebro förr och många stora tävlingar hölls på Vallen inför storpublik.

Här är det dock skol-DM i stafett, men fotograf Bernt vet inte vilka lag och vilket år.

Men förhoppningsvis kan någon av våra läsare berätta mer om bilden. Kontakta gärna någon i redaktionen.

Bilden kännetecknar idrottens stora glädje vid vinst och sorg vid förlust. The Winner takes it all - med andra ord..

Håkan Bågenvik

Vi minns gymnastikprofilen Karin Lindén

Välkända gymnastikprofilen Karin Lindén, en av de tjugo grundarna av Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap, har gått bort i en ålder av 91 år.

Karin deltog under 35 år, från bildandet 1985 fram till sin bortgång, mycket frekvent och uppskattat

vid ÖLIS caféträffar och möten.

I egenskap av tidigare elitgymnast, trefaldig olympier och lärare vid GIH/Universitetet medverkade Karin ofta som kunnig föreläsare vid caféträffar och möten med gymnastiktema.

Men Karin hedrades också på olika sätt. Vid ÖLIS tioårsjubileum 1995, var Karin given i den "Stjärnparad" av tjugo framgångsrika aktiva från länet, vilka hyllades.

ÖLIS hade sin första basutställning i Örebro Läns museum 2004. Karin var då, tillsammans

med Olle Säaw och dåvarande justitieministern Thomas Bodström, en av de tre vilka invigde utställningen.

Wall of Fame skapades 2015 med syfte att hedra länets främsta idrottare genom tiderna. Karin var en av de första elva utvalda tillsammans med namn som Agneta Andersson, Orvar Bergmark, Nora-Anna och Ronnie Peterson. Karin gavs epitetet "Energiknippet", OS-medaljös och frontfigur under Örebrogymnastikens storhetstid.

Så sent som i mars 2020 invigde landshövding Maria Larsson, på Slottet i Örebro utställningen Kvinnors Idrott och släpptes boken "Pionjärerna" som bygger på Karins och 40 andra kvinnors berättelser och vittnesmål över sina idrottsliv. Ett klassiskt gymnastikfoto på Karin pryder omslaget av boken "Pionjärerna".

Vårt Sällskap har förlorat en av våra grundare, en hedrad och uppskattad medlem.

Jan Andersson/ordförande

Kjells sportfrågor

Vad kan du om Vasaloppet?

1. Vilket år gick det första loppet?
2. Första manliga segrare?
3. Första kvinnliga segrare?
4. Hur många lopp har ställts in under alla år?
5. Vilken dag arrangeras alltid loppet?
6. Snabbaste åktiden för herrar?
7. Snabbaste åktiden för kvinnor?
8. Har det hänt att två åkare haft samma segrartid?
9. Vilka fyra åkare har flest segrar på herrsidan?
10. Hur många officiella kontroller finns under loppet?
11. När har det utkommit frimärken där Vasaloppet ensamt eller tillsammans med annat förekommit?
12. Vad krävs för att få vara Kranskulla/Kransmas?

Svaren hittar du på nästa sida!

Vi minns Johnny och Lara

Två av ÖLIS medlemmar, Johnny Lindahl och Lars-Gunnar Rosmark, har gått bort.

Johnny var ordförande i ÖLIS perioden 1990-1995 och utsågs till Hedersledamot 2010. Han avled vid 89 års ålder efter en lång sjukdomsperiod.

Hela Johnnys yrkesliv hade samhällelig bredd. Johnny innehade ledande positioner i offentlig sektor, näringslivet och politiken. Och inte minst inom idrotten.

Under uppväxten i Laxå var han aktiv inom både friidrott och bollsporter. Johnny hann med en ledargärning på högsta nivå i ÖSK som sträckte sig över mer än tre årtionden. Han var också mångårig ordförande i Örebro läns Bandyförbund och Örebro läns Idrottsförbund.

Lara var ledamot av styrelsen och kassör i ÖLIS 2007-2009. Han avled efter en tids sjukdom vid 75 års ålder.

Liraren Lara var duktig i de flesta bollsporterna. Inom fotbollen var han Hidinge trogen, från 13 års ålder genom hela livet. Handboll spelade Lara i Örebro HF.

En lång ledargärning skedde därefter som kassör inom ÖSK-Fotboll.

Många medlemmar minns Lara som en uppskattad vän och deltagare vid ÖLIS caféträffar och möten.

Svar på Kjells sportfrågor

1. Det första loppet gick 1922. 2. Första manliga segraren var Ernst Alm. 3. Första kvinnliga segraren var Margit Nordin, 1923. Kvinnliga deltagare var ej tillåtna 1924-1980. 4. Tre lopp har ställts in, 1932 och 1990 för snöbrist samt 1934 för få anmälda. 5. Vasaloppet arrangeras första söndagen i mars. 6. Jörgen Brink har snabbaste åktiden för herrar, 3.38.41. 7. Viveke Skofterud har snabbaste åktiden för kvinnor, 4.08.24. 8. Tvillingarna Anders & Örjan Blomkvist hade samma segrartid 1988, 4.47.04. 9. De fyra åkarna med flest segrar på herrsidan är Nils "Mora-Nisse" Karlsson 9st, Jan Stefansson 7st, Artur Häggblad 4st och Jan Ottosson 4st.	10. Det finns sju officiella kontroller på loppet. Smågan 11 km, Mångsbodarna 21 km, Risberg 35 km, Evertsberg 47 km, Oxberg 62 km, Hökberg 71 km och Eldris 81 km. 11. Frimärken där Vasaloppet ensamt eller tillsammans med andra har utgivits två gånger. Ensamt 1973 och 2014 tillsammans med övriga i Klassikern. 12. En Kranskulla/Kransmas ska vara ogift och representera IFK Mora eller Sälens IF.

VASALOPPET

Samarbetspartners

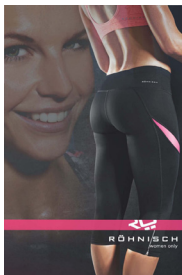
ELPROFILEN

Mäklarhuset

Örebro län

Vi stödjer ÖLIS

ByggTema

Läro Media

Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap
Besöks- & postadress:
Järntorgsgatan 3, 703 61 Örebro
E-post: idrottshistoriska@telia.com
www.olis.nu